

קָבֵץ

שיחות מוהרא"ש

בעניני סג'לת ומעלת 'שבת שקלים'

*

הבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים,
אשר מתוך חנהל נובע מקור חכמה נובעים, לתהיות נפש כל חי ומשם ישקון
העדרים, להתחזק בעבודת תבורא בכל הרה שיהיו נמצאים
אשר נשמעו מפי קדשו של כבוד קדשת

מרן מוהרא"ש שליט"א

ובאר מעלת שבת שקלים שהיא מצלת את האדם מן הוצר הרע, ויגלה נפלאות מענין
מחצית השקל היקא, ומענין השוכות של שבת שקלים לקריעת ים סוף, ויבאר הפיוט
הקדוש - ושקל אשר בבית נכון ונשא.

יצא לאור ערב שבת קדש פרישת מושפטים שקלים תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדש

חסידי ברסלב

עיר הקדש ירושלים תוכב"א

שיחת כבוד קדשת מרן מוהרא"ש שליט"א

בענין שבת פרשת שקלים

ובאר מעלת שבת שקלים שהיא מצלת את האדם מן היצר הרע, ויגלה נפלאות מענין מחצית השקל דוקא, ומענין השוכות של שבת שקלים לקריעת ים סוף, ויבאר הפיוט הקדוש – ושקל אשר בבית נכון ונשא.

שבת שקלים – הצלה מיצר הרע

מוהרא"ש נ"י אומר, שקריאת פרשת שקלים מאד מסגלת לעזר לאדם להנצל מן היצר הרע ולקבש אותו, כי רבנו ז"ל אומר (פסר המדות אות צדקה חלק ב' סימן יט), על ידי נתינת שקלים נצל מיצר הרע, והרמז בפסוק (שמות ל, יג): "זה יתנו, כל העובר על הפקודים, מחצית השקל בשקל הקדש", פרוש, כל העובר על פקודי אורייתא, שהם מצוות התורה הקדושה, מחמת גדל תבערת יצרו הבוערת בו, עקר עצתו, לתן מחצית השקל בשקל הקדש, שהיא צדקה בשביל הקרבנות בזמן שפית המקדש היה קיים, ובזמן הזה, צדקה בשביל עניים ברוחניים ובגשמיות, לקרב אותם אל הקדוש ברוך הוא, ולעזר להם להתפטר מעוונם.

מוד הענין שצדקה תציל ממות

כי צדקה תציל ממות (משלי י ב), הינו מן היצר הרע המבקש להמית את האדם, חס ושלום, ועל ידי שאדם עוזר לאחרים לחזור בתשובה ולהנצל מעברות, על ידי זה, מדה בנגד מדה, גם הוא זוכה לחור בתשובה ולהנצל מעברות, וכמו שאומר רבנו זל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קטז) על ידי צדקה נצולים מעברות, ולכן בשעה שקורין פרשת שקלים, לקראת ראש חדש אדר, לעורר בני אדם על נתינת השקלים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שקלים פ"ג א') באחד באדר משמיעין על השקלים, אז הזמן מסגל מאד לבקש מהקדוש ברוך הוא, שתהיה נחשבת קריאתנו ותשוקתנו לקיים מצות מחצית השקל, כמו שקימנו אותו ממש, ועל ידי זה נזכה להנצל הן היצר הרע וכת דיליה, וכן נזכה לתת הרבה צדקה בפעל ממש, ולהחיות נשמות ישראל, ולעזר להם לחזור אל הקדוש ברוך הוא באמת.

הטעם שעל ידי השקלים נצול מעברות

ואמר מוהר"א ש"נ, שמצות מחצית השקל שגובה מעלתה פל כף, ואדם נצל מן היצר הרע על ידה, מחמת שמצוה זאת קובעת בדעתו שהוא תמיד רק "מחצית", וצריך לעזרתו יתברך כדי להשלים המחצית השנית, כי במלחמת היצר, אמרו חכמינו

תקדושים (קדושינו ל' ע"ב) אלמלא הקדוש ברוך הוא עזרו, אין יכול לו, ומיד שאדם מכיר שהוא רק "מחצית", וצריך לעזרתו יתברך כדי שיהיה "שלם", ומבקש ממנו יתברך על זה, על ידי זה מקבל סייעתא דשמיא מיחדת, וזוכה להנצל מן היצר הרע, ולכבש אותו לגמרי.

עקר השלמות לדעת שהוא רק מחצית

וגם בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, צריך אדם לדעת תמיד שהוא רק "מחצית", ועל ידי שמתחבר עם יהודי שני, ומתחזק עמו ביחד בעבודת השם יתברך, וכן יש לו שלום בית אמתו, ומכנים אורה של שמחה ואמונה בתוך הבית, על ידי זה יש לו שקל שלם, וזוכה להיות אדם "שלם" באמת.

השיבות של מצות שקלים לקריעת ים סוף

ואמר מוהר"א ש"נ"י, שזהו באור מאמר חכמינו תקדושים הפלאי (ירושלמי שקלים פ"ק א' הלכה ג'), זה יתנו כל העובר על הפקודים, כל העבר בימא - יתנו (כל שעבר בים - יתנו), שכל מי שעבר בים סוף, צריך לתת מחצית השקל, ולכאורה יפלא, איזה קשר ושיבות יש לקריעת ים סוף למצות מחצית השקל? וכן מה עם דורות העתידים שלא היו

בשעת קריאת ים סוף? אבל בשעת קריעת ים סוף בלם באו להפירה ברורה ונאמנה, שהם רק מחצית לכה, ובלתי עזרתו יתברך אין להם כלום, כי היו נרדפים מן המצריים, והיו מסוככים מן הצדדים עם המדבר מלא חיות רעות, והים עמד לפניהם, ולא היתה להם שום עצה כלל בלעדו עזרתו יתברך, ומיד שבאים אל הפירה זאת, נושעים בישועה שלמה, ולכן בודאי כל מי שעבר בים סוף יתן "מחצית השקל", כי הכיר היטב שהוא רק "מחצית" לכה, ובלעדו יתברך אין לו שום ישועה כלל.

קריעת ים סוף יש בכל דור לכל אחד

וענין זה שיש בכל דור ואחד בכל דור ודור, כי בכל משך חיי אדם יש לו נסים של קריעת ים סוף, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ב' ע"א) קשה זיווגו של אדם בקריעת ים סוף, וכן (פסחים ק"ח ע"א) קשה פרנסתו של אדם בקריעת ים סוף, נמצא בשעה שזוכה להשיג פרנסתו, וכן בשעה שזוכה למצוא זיווג, ולחיות ביחד באהבה ואהבה ושלוה ורעות, זה נסים של קריעת ים סוף ממש.

המצוה מזכירה לאדם להכיר טובה

וְכָל זֶה מוֹזְבִיר לָנוּ אֵת הַמוֹצֵחַ שֶׁל "מַחְצִית הַשָּׁקֶל", שְׁאֵדָם תְּמִיד רַק "מַחְצִית", וְצָרִיךְ לְעוֹרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְהַשִּׁיג פְּרַנְסָתוֹ, וְזוּוּגוֹ, וְשָׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלִהְיוֹת אָדָם "שָׁלֵם", וּכְשִׁזּוֹכָה לְהַבִּיר מֵזִכָּה אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל זֶה, וְלִהְתְּאַחַד בְּיַחַד עִם עוֹד נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּדֵי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן לְגוֹר בְּיַחַד עִם אֲשֶׁתוֹ בְּשָׁלוֹם בֵּית אֲמָתֵי, וּמִשְׁרָה אֵת הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, עַל יְדֵי זֶה זּוֹכָה לְ"שָׁקֶל שָׁלֵם" וְלִהְיוֹת "אָדָם שָׁלֵם", וְלִהְתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמְתָּ.

וְ"שָׁקֶל" אִשָּׁא בְּבֵית נְכוּן וְנִשְׂא

וְנָהוּ שְׁמוֹזְכִירִים בְּפִיּוֹט שֶׁל פְּרִשְׁת שְׁקָלִים (לְתַפְלַת מוֹסֵף), אִוֵר פְּנִיךְ עֲלֵינוּ אֲדוֹן נִשְׂא, וְ"שָׁקֶל" אִשָּׁא בְּבֵית נְכוּן וְנִשְׂא, וּמְקָשִׁים כָּל הַמְּפָרְשִׁים, לְמַה "שָׁקֶל" אִשָּׁא בְּבֵית נְכוּן וְנִשְׂא, הֲלֵא הַמוֹצֵחַ הֵיא לְתַת רַק "מַחְצִית הַשָּׁקֶל"? אֲבָל הַתְּרוּץ הוּא שְׁאַנְחָנוּ מְבַקְשִׁים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנִזְכָּה לְדַעַת אֲמָתִית לְחִבִּין תְּמִיד שְׁאַנְחָנוּ רַק "מַחְצִית", וּבְהַכְנָעָה שְׁלָנוּ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְהִתְחַבְּרוֹת אֵל חֲבֵרָנוּ, וְעַם בְּנֵי בֵיתֵנוּ, יִהְיֶה לָנוּ "שָׁקֶל שָׁלֵם", וְאִזּוּ יִתְקַיֵּם "וְ"שָׁקֶל" אִשָּׁא בְּבֵית נְכוּן וְנִשְׂא, שְׁיִהְיֶה לָנוּ בֵּית נְכוּן וְנִשְׂא, עַל יְדֵי הַשְּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתֵנוּ, וְכֵן נִזְכָּה לְעֵלוֹת לְבֵית הַמְּקַדֵּשׁ, לְבֵית ה' נְכוּן וְנִשְׂא, וְנִזְכָּה לְרָאוֹת הַתְּגֵלוֹת אֱלֹקוֹתָ יִתְבָּרֵךְ בְּאַפְן גְּלוּי וּפְתוּחַ.

וְכָל סְגוּלוֹת יְקָרוֹת אֵלֶּי מִנְחוֹת בְּמִצּוֹת קְרִיאת פְּרִשַׁת שְׁקָלִים, כִּי
הַקְּרִיאָה נְחֻשְׁבֶּת לָנוּ הַיּוֹם כְּאֵלֶּי קִיְמָנוּ אוֹתָהּ בְּפֶעַל מִמֶּשׁ, וְאֲשֶׁרִי
הַזּוֹכֶה לְקִיָּם אוֹתָהּ בְּרֵאוּי, וְלִבְקֶשׁ אֲזִי מִתְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִזְכֶּה
לְהַנְצִיל מִזֶּה הַיָּצָר הָרַע, וְלְהַתְחַבֵּר עִם כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד,
וְלְהַשְׁרוֹת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּבֵית, כִּי בְּכֵחַ מִצְוַת קְדוּשָׁה זֹאת יֵרָאֶה
נִפְלְאוֹת בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

